

8 فبروری 2009

افغان ملت و کرزی؛ متحد یا رقیب؟

محمد اکرام اندیشمند

استعفای انورالحق احدی رهبر حزب افغان ملت از وزارت مالیه جهت مشارکت در رقابت انتخابات ریاست جمهوری که روز هفدهم دلو 1387 خورشیدی (5 فبروری 2009) مورد پذیرش رئیس جمهور کرزی قرار گرفت از تحولات مهم در انتخابات آینده ی ریاست جمهوری افغانستان است. حزب افغان ملت و هواداران نزدیک و همسو با خط فکری این حزب عمده ترین نیروی محوری دولت کرزی را تشکیل میدهند که تاکنون بخش بزرگ سیاست این دولت را در عرصه های مختلف بدست داشتند. در حالیکه رئیس جمهور کرزی وحیدالله شهبانی معین وزارت مالیه را در ماه گذشته از سر راه انورالحق احدی دور کرد، تار هب افغان ملت را در این وزارت نگهدارد، اما استعفای نامبرده ظاهراً نشان از عدم رضایت او در همراهی با کرزی و رقابت با او در انتخابات آینده دارد. آیا واقعاً رهبر افغان ملت و حامد کرزی در انتخابات آینده ریاست جمهوری با هم به رقابت می پردازند؟ در حالیکه کرزی در سالهای زمام داری خود به ویژه پس از پیروزی در انتخابات سال 2004 ریاست جمهوری تدریجاً سیاست حاکمیت خویش را در مسیر اهداف و اندیشه های افغان ملت قرارداد و رهبر افغان ملت را به جای اشرف غنی احمدزی به وزارت مالیه گماشت، آیا او بار هب افغان ملت بر سر انتخابات آینده به رقابت خواهد پرداخت؟

بسیاری از تحلیلگران و ناظران اوضاع سیاسی در افغانستان و در درون حلقه های حاکمیت که شاهد زد و بندها و همسویی های کرزی و حزب افغان ملت هستند رئیس جمهور کرزی و رهبر افغان ملت را نه از رقیبان آینده ی انتخابات بلکه از متحدان هم می پندارند. گفته می شود که کرزی و احدی در تفاهم و برنامه ی مشترک تیم ها و حلقه های متحد خود از قبل توافق کردند تا در صورت ناسازگاری شرایط داخلی و خارجی در جهت نامزدی و پیروزی کرزی در انتخابات، رهبر حزب افغان ملت به عنوان نامزد مورد حمایت کرزی وارد میدان انتخابات شود. در این حالت کرزی از نامزدی خود در انتخابات به نفع احدی صرف نظر خواهد کرد. همچنان رهبر افغان ملت در این میدان توافق

وپیشتییانی طالبان درون و بیرون حاکمیت چون ملا احمد متوکل، ملا سلام ضعیف، عبدالحکیم مجاهد و عناصر دیگری از طالبان را که میانه رو خوانده می شوند با خود دارد. نکته ی شگفت آور این است که رهبر افغان ملت در مبارزات انتخاباتی آینده حمایت و همسویی برخی از رهبران و چهره های مختلف جهادی و تنظیمی را مدنظر قرار داده است. یک عضو ارشد جمعیت اسلامی اخیراً از احتمال مذاکره با رهبر افغان ملت سخن گفت تا به قول او به عنوان دو حزب با نفوذ و مقتدر بر سر انتخابات آینده و مشارکت در قدرت به تفاهم و توافق برسند. صرف نظر از اینکه اظهار نظر عضو ارشد جمعیت اسلامی تا چه حدی درست است یا نه، نکته ی قابل تأمل این است که جمعیت اسلامی با توجه به ضعف و تفرقه ی درونی قادر نیست تا ابتکاری را در عرصه ی سیاسی افغانستان به نمایش بگذارد. از این رو این احتمال بعید نیست که هریک از عناصر مدعی رهبری و زعامت در جمعیت با حزب افغان ملت و رهبر آن و یا با رئیس جمهور کرزی به عنوان متحد و حامی افغان ملت وارد معامله و توافق شوند و در خدمت برنامه ها و اهداف آنها قرار بگیرند.

علی رغم این همه حدس و گمانها در تحولات آتی ی سیاسی افغانستان هنوز روزهای زیادی برای تدویر انتخابات آینده باقی مانده است. روزهای که مسیر این تحولات را روشن خواهد ساخت. اما فراموش نباید کرد که بسیاری از خطوط این مسیر با نقش و نفوذ کشورهای بیرونی ترسیم و تعیین می شود. نحوه ی سیاست و عملکرد دولت ها و حلقه های خارجی در ترسیم و جهت دهی مسیر سیاست افغانستان تأثیرات مهمی بجا میگذارد. همسویی و یا ناهمسویی این دولت ها و حلقه ها، میزان نفوذ و قدرت آنها در سمت و سوی تحولات سیاسی افغانستان و ظهور صاحبان اقتدار آینده تأثیرات عمده ای خواهد داشت. به همان حد این همسویی و ناهمسویی بروی صلح و ثبات در افغانستان اثرگذار و تعیین کننده است.